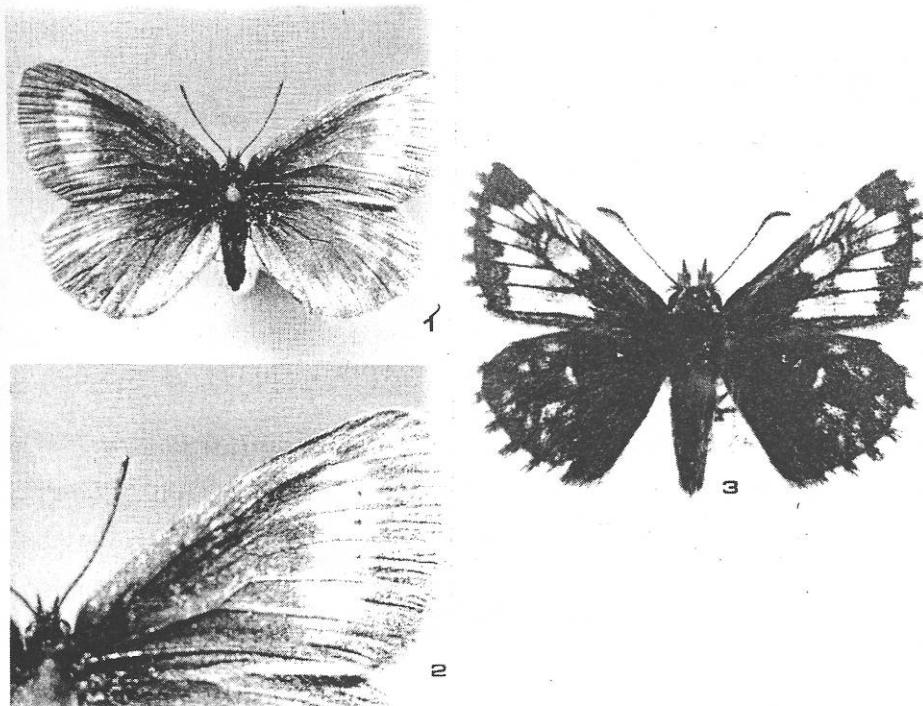

EEN ZEER ZELDZAME VORM VAN EREbia pharte HÜBNER

Gebruik makend van een korte weersverbetering gedurende zijn verblijf in West-Tirool in juli 1977, trok L. METS naar Galtür (nabij de Silvrettagruppe), op zoek naar enkele vlindersoorten uit het hooggebergte. In plaats van de verhoopte *Erebia eriphyte*, verzamelde hij op 25 juli op ongeveer 2000 m hoogte tussen een serie *E. epiphron* en *E. melampus*, vier exemplaren (2 koppeltjes) van *Erebia pharte* HÜBNER. Terwijl de mannetjes normale dieren bleken te zijn, bezitten de beide wijfjes van deze in het Duits zo karakteristiek genoemde "unpunktierter Mohrenfalter" duidelijk zwarte stippen op de bovenvleugels, het ene exemplaar twee, het andere drie. Het gaat hier om een zeer zeldzame vorm!

Foto's :

1. *Erebia pharte* Hb. f. punctata HÖFNER, ♀, Galtür (Tirol) 25-7-1977.
2. Idem, rechter voorvleugel.
3. *Pyrgus malvae* L. f. taras Bergstr., ♂, Buzenol (Luxemburg) 27-5-1977.

De oudste vermelding vond ik in Fritz RÖHL "Die palaearktischen Gross-Schmetterlinge und ihre Naturgeschichte" (1895) waar hij schrijft : "Die Augenpunkte fehlen immer oder treten nur ausserordentlich selten auf denn unter den vorliegenden 85 Stücken weist keines auch nur eine Spur davon auf." Deze vorm werd in 1908 door HOFNER in Jahrbl. Naturh. Landesmus. Kärnten, 27, p. 205 beschreven als f. punctata, volgens exemplaren behorende tot ssp. eupompa FRUHSTORFER (= fasciata SPULER), dat in de oostelijke Alpen zijn hoofdverspreidingsgebied heeft : "eine Form mit drei bis vier schwarzen Punktchen in der Fleckenbinde o und o welche ich punctata nenne." Warren noemt deze afwijking in zijn "Monograph of the Genus Erebia" (1936) : "an extremely rare aberration." Een afbeelding heb ik nergens gevonden. Zelfs Warren zal waarschijnlijk geen exemplaar te zijner beschikking gehad hebben om in zijn rijk geillustreerde monografie te laten afdrukken.

Het is misschien vermetel om aan de hand van een paar exemplaren een besluit te treffen. Maar het is toch wel eigenaardig dat twee van de vier exemplaren, die door de vinder op dezelfde plaats en op hetzelfde tijdstip gevangen werden, deze eigenschap bezitten. Zouden wij hier te doen hebben met een erfelijk kenmerk, dat in de populatie van Galtür enkel bij de wijfjes tot uiting komt? Verder onderzoek dringt zich op!

A. Janssen

Résumé : M. L. METS a capturé 2 femelles de la forme punctata HÖFNER de Erebia pharte HÜBNER à Galtür, Tirol (Autriche) le 25-7-1977. Cette forme individuelle est extrêmement rare.

Summary : Mr. L. METS captured 2 females of the rare individual form Erebia pharte HÜBNER f. punctata HÖFNER at Galtür, Tirol (Austria) on 25th July 1977.

INTERESSANTE VLINDERWAARNEMINGEN

Op 3 augustus 1977 ving S. VAN CLEYNENBREUGEL te Bonheiden een exemplaar van Gonepteryx rhamni L. (Pieridae), dat abnormaal getekend was. De vleugels vertoonden zowel vrouwelijke als mannelijke kenmerken en dit in een onregelmatig patroon. Het betreft dus zeker geen gynandromorf; hoogstens kan men spreken van een sexuele mozaïek. Jammer genoeg zijn de gele en groene kleuren van Gonepteryx niet voldoende kontrastrijk om van het betreffende exemplaar een foto te tonen.

Pyrgus malvae L. (Hesperiidae) was in de lente zeer talrijk op verschillende plaatsen in de Gaume. In mei en juni 1977 nam ik tientallen exemplaren waar te Buzenol, Chantemelle, Udange en Vance. Onder de normaal getekende exemplaren kwamen er ook heel wat voor waarvan de witte vlekjes sterk vergroot waren, zoals op het gefotografeerde dier, Buzenol, 27 mei 1977. Het betreft f. taras BERGSTRASSER.

W.O. De Prins